

## ASPECTES EVOLUTIUS I EDUCATIUS EN LES ALTERACIONS DE LA VISIÓ

PROFESSOR: Josep M<sup>a</sup> Sanahuja Gavaldà.

MESTRE D'EDUCACIÓ ESPECIAL

### A. OBJECTIUS

- Coneixement dels aspectes evolutius i de desenvolupament del deficient visual.
- Planificar el procés d'acció educativa a portar a terme en els subjectes amb deficiència visual a l'escola.

### B. METODOLOGIA

Es fonamentarà en l'exposició dels temes per part del professor i en la participació dels alumnes en grups de treball i seminaris, utilitzant els recursos tecnològics més adients.

### C. AVALUACIÓ

Constarà de tres aspectes:

1. Participació activa en els grups de treball.
2. Elaboració d'un treball teòric-pràctic que faci referència a la matèria (optatiu)
3. Una avaluació de la matèria explicada.

### D. TEMARI

1. La deficiència visual en el marc de les deficiències sensorials.

2. El dèficit visual: bases neurofisiològiques.

3. Diagnòstic i avaluació del deficient visual.

4. Característiques evolutives del deficient visual:

    4.1. Desenvolupament cognitiu.

    4.2. Desenvolupament psicosocial.

    4.3. Desenvolupament motriu.

5. La integració de l'alumne amb dèficit visual a l'escola.

    5.1. L'educació del deficient visual.

5.2. Programes d'intervenció:

5.2.1. Estimulació primerenca i educació preescolar.

5.2.2. Les tècniques de discriminació.

5.2.3. El mètode BRAILLE. Estructura i sistematització.

5.3. Els primers aprenentatges. L'aprenentatge de la lectoescritura.

5.4. L'aprenentatge de les matèries instrumentals.

5.5. Materials específics adaptats pels aprenentatges escolars.

5.6. Paper dels recursos en el procés educatiu del nen deficient visual.

**E. BIBLIOGRAFIA**

AJURIAGUERRA, J. De (1977): **Manual de psiquiatría infantil**. Toray- Mason. Barcelona.

FORTEZA, M.D. et al. (1991): "Hacia un modelo de escuela de padres de niños con déficit visual: una experiencia concreta". **Revista de Educación Especial**, (9), 35-47.

FRAIBERG, S. (1982): **Niños ciegos**. INSERSO. Madrid.

FREEMAN, P. (1991): **El bebé sordo-ciego. Un programa de cuidados**. O.N.C.E. Madrid.

HALE, G. (1980): **Manual para minusválidos**. Ed. Blume. Barcelona.

HERREN, H. Y GUILLEMET, S. (1982): **Estudios sobre la educación de los niños y adolescentes ciegos, ambliopes y sordo-ciegos**. Ed. Médica y Técnica. Barcelona.

HORTON, K. (1988): **La educación de alumnos no videntes en la clase ordinaria**. UNESCO. París.

ILLINGWORTH, R.S. (1983): **El desarrollo infantil en sus primeras etapas. Normal y patológico**. Ed. Médica y Técnica. Barcelona.

LEONHART, M. (1990): **El bebé ciego**. Ariel. Bracelona

MICHAEL, M.G. y PAUL, P.V. (1991): "Early intervention for infants with deaf-blindness". **Exceptional Children**, 57, (3), 200-210.

REAL PATRONATO (1991): **Alternativas institucionales en rehabilitación**. Real Patronato de Prevención y Atención a personas con minusvalía. Doc. 23/91. Madrid.

- ROSA, A. Et al. (1986): **Aspectos cognitivos del desarrollo psicológico de los ciegos.** CIDE. Madrid.
- SÁNCHEZ ASÍN, A. (1993): **Necesidades educativas e intervención psicopedagógica.** Ed. PPU. Barcelona.
- TOLEDO, M. (1984): **La escuela ordinaria ante el niño con necesidades especiales.** Ed. Santillana. Madrid.
- UNESCO (1981): **La práctica del Braille: el Braille como medio de educación.** Unesco. París.
- UNESCO (1985): **La intervención precoz en el caso de los niños pequeños con deficiencias visuales.** UNESCO. París.
- VARIOS (1983): **Guía de estimulación precoz para niños ciegos.** INSERSO. Madrid.
- VARIOS (1992): **Aspectos psicoeducativos de la deficiencia visual.** Aljibe. Málaga.